

Intian kirkot, kasti ja nouseva dalit-liike

Mikko Malkavaara

Karjalan teologinen seura

Joensuu 7.3.2017

Onko Intiaa?

- Yksi tyypillinen lähestymistapa: yhtä Intiaa ei ole olemassakaan, ei ainakaan kansallisena ja kulttuurisena kokonaisuutena.
- **Winston Churchill:** ”Intia ei ole maa enempää kuin päiväntasaaja.”
- Intia on moninainen, monikielinen, monikansallinen, moniuskontoinen, monikulttuurinen.
- Kotoperäinen (endeeminen) erilaisuus on osa Intian ainutlaatuisuutta.
- Kulttuuriset muurit Intiassa ovat niin korkeat, että moni epäilee, voiko sitä pitää kansakuntana.
- Toiseuden ja vierauden paljastavat muurit ovat lähellä.

Intialaisten sidokset

- Mieluummin kuin Intiaan, intialainen tuntee yhteenkuuluvuutta osavaltioonsa, sen kulttuuriin ja kieleen.
- Mieluummin kuin osavaltioonsa, intialainen tuntee yhteenkuuluvuutta omaan kyläänsä.
- Mieluummin kuin omaan kotikyläänsä, intialainen tuntee yhteenkuuluvuutta omaan jatiinsa (= alakasti) omassa kylässään.
- Gandhi löysi ajatuksensa yhdestä yhteisestä Intiasta mentyään työskentelemään Etelä-Afrikkaan, jossa heitä pidettiin intialaisina. Kotimaassa sitä kokemusta ei ollut.

Intia – enemmän kuin sen sisäiset vastakkainasettelut yhteensä

- Hämmästyttävä etnisten ryhmien sekamelska
- Ylenpalttisesti kieliä, joita ei ole yhteisesti mahdollista ymmärtää
- Pinnanmuodostuksen ja ilmaston valtaiset erot
- Uskontojen moninaisuus
- Kulttuurinen rikkaus
- Taloudellisen kehityksen lukuisat eri kerrostumat
- Köyhyys ja lukutaidottomuus
- Poikkeuksellinen jakautuminen sukupuolten kesken (940 naista 1000 miestä kohden)

Kaoottinen Intia

- Intia on hätkähdyttävän kaoottinen, tehoton, raivostuttava ja epätarkoituksenmukaisesti toimiva.
- Intia ei ole vain maa, vaan kuin seikkailu, jossa kaikki reitit ovat avoinna ja jossa mikä hyvänsä on mahdollista.
- Jokainen Intiaa koskeva totuus voidaan heti kumota toisella Intiaa koskevalla totuudella.
- “Kaikki ajateltavissa olevat vaikutteet maailmalta,” kirjoitti brittiläinen historioitsija **E. P. Thompson** (1924–1993), “kulkevat tämän yhteiskunnan läpi: hindulainen, islamilainen, kristinusko, sekularismi, stalinismi, maolaisuus, sosiaalidemokratia, gandhilaisuus. Ei ole ajatusta, joka tunnettaisiin idässä tai lännessä, mutta joka ei olisi aktiivisesti läsnä jonkun intialaisen mielessä.”

Pluralistinen Intia

- Intialainen ajattelutapa on muotoutunut a) muinaisesta hindulaisesta traditiosta, sen myyteistä ja kirjallisesta perinnöstä; b) islamin ja kristinuskon vaikutuksesta sekä c) kahdesta vuosisadasta brittiläisen siirtomaavallan alaisuudessa.
- Lopputulos on ainutlaatuinen, koska a) Intiassa vaikuttaa niin monia erilaisia ajattelutapoja, aatteita ja ideologioita, b) sen henkinen perintö on niin moninainen.
- Intian pluralismi nousee maan olemuksesta, sen maantieteestä, historiasta, uskonnoista ja väestöstä.

Uskontojen suurvalta?

- Amerikkalainen kirjailija **Mark Twain** (1835–1910): ”Uskonnon suhteen kaikki muut maat ovat kerjäläisiä, Intia yksin miljonääri. Intiassa on kaksi miljoonaa jumalaa, ja niitä kaikkia palvotaan.”
- Saksalainen filosofi ja kirjallisuudentutkija **Friedrich Schlegel** (1772–1829): ”Jos tutkit taidetta, matkusta Italiaan, jos uskontoa, mene Intiaan.”
- Intian klassinen tanssi ja musiikki, jooga
- Nolla, shakki, romanikansa

Intiaa yhdistävät tekijät

- Kautta vuosisatojen tärkein tekijä, joka on yhdistänyt Intian kulttuuria/kulttuureja sekä yhteiskuntaa/yhteiskuntia/yhteisöjä on ollut *kastijärjestelmä*.
- Jos kastia väitetään muuttumattomaksi ja samaan tapaan sortavaksi kaikkialla Intiassa, ei olla aivan tarkkoja, mutta vähän sinne päin.
- Muita “liimoja” jotka pitävät nykyistä itsenäistä Intiaa koossa monikielisenä demokraattisena liittovaltiona, ovat a) brittiläiseltä valtakaudelta periytyvät instituutiot ja b) englannin kieli Intian *lingua francana* (vaikka se ei ole edes virallinen kieli).

Intian liittovaltio

- Itsenäistyi vuonna 1947 melkein 200 vuotta kestäneen brittiläisen siirtomaavallan jälkeen
- Demokraattinen monipuoluejärjestelmä
- Valtaa käyttää pääministeri
- Pääkaupunki vuodesta 1931 New Delhi (rakennettu 1900-luvun alussa historiallisen vanhan Delhin viereen), brittiläisen Intian pääkaupunki oli 1690–1911 Kalkutta (Kolkata)
- Hindulaisia noin 80 %, muslimeja noin 14 %

Intia on valtavan kokoinen

- **Väestö:** yli 1,2 miljardia (väestönlaskenta 2013: 1,252 miljoonaa)
- **Maa-alue:** 3 287 590 km²
- **Osavaltioita:** 29
- **Liittotasavallan erityisalueita:** 7
- **Suurimmat osavaltiot:** *Uttar Pradesh* (205 miljoonaa), *Maharashtra* (112 miljoonaa), *Bihar* (104 miljoonaa), *West Bengal* (91 miljoonaa)
- **Kaupunkeja, joissa yli miljoona asukasta:** yhteensä 27 (*Delhi* 25 miljoonaa, *Mumbai* (Maharashtra) 21 miljoonaa, *Kalkutta* (Länsi-Bengali) 14 miljoonaa, *Chennai* (Tamil Nadu) 9 miljoonaa, *Bangalore* (Karnataka) 8 miljoonaa, *Hyderabad* (Andra Pradesh) 8 miljoonaa, *Ahmedabad* (Gujarat) 6 miljoonaa, *Pune* (Maharashtra) 5 miljoonaa)
- **Väestöstä maaseudulla:** yli 70 %

Intian kieliä

- **Tunnustettuja kieliä:** 1635
- **Kieliä, joita puhuu äidinkielenään yli miljoona ihmistä:** 30 (*hindi* 350 miljoonaa, *bengali* 200 miljoonaa, *telugu* 74 miljoonaa, *marathi* 72 miljoonaa, *tamili* 61 miljoonaa, *urdu* 50 miljoonaa, *gujarati* 46 miljoonaa, *kannada* 40 miljoonaa, *punjabi* 34 miljoonaa, *malajalam* 33 miljoonaa) (alleviivatut dravidakieliä)
- **Hindin lähisukulaiskielet:** rajasthani, bihari ja nepali. Urdu on hindin islamilainen muunnos, joka eroaa hindistä kirjaimistonsa ja osan sanastonsa perusteella

Intia ja talous

- Vuonna 1700 Intian osuus koko maailman BKT:stä oli 24,4 % (Euroopan osuus samaan aikaan oli 25 %).
- Tämä rikkaus tuki brittiläisen Itä-Intian kauppakomppanian nousua ja brittiläisen imperiumin perustamista Intiaan 1780-luvulla.
- Huolimatta muutamista intialaisista bisnesmoguleista, jotka lukeutuvat maailman rikkaimpien joukkoon, Intia kuuluu maailman köyhiin valtioihin.
- Viime vuosien taloudellinen nousu perustuu kansainväliseen kauppaan sekä informaatioteknologiaan.
- Intia on epätasa-arvon, epäoikeudenmukaisuuden ja äärettömien rikkauksien maa.

Intian uskonnot

- Neljä maailmanuskontoa – **hindulaisuus, buddhalaisuus, jainalaisuus** ja **sikhiläisyys** – ovat alkuperältään kotoisin Intiasta
- **Juutalaisuus, kristinusko, zarathustralaisuus** (parsilaisuus) ja **islam** saapuivat Intiaan ensimmäisen vuosituhannen (AD) aikana.

Kastilaitos

- Kastilaitos on järjestelmä, jossa yhteiskunnan jäsenen aseman, toimintamahdollisuudet ja kulttuurin määrittää hänen syntyperänsä.
- Termiä käytetään etenkin intialaisesta yhteiskuntajärjestelmästä ja -normistosta.
- Termin alkuperä on portugalin kielen sanassa *casta* ('rotu, laji').
- Vuonna 2004 Unicef arvioi, että maailmassa 250 miljoonaa ihmistä kokee syrjintää, koska kuuluu alhaiseen kastiin. Väestönkasvun takia luku lienee nyt noin 300 miljoonaa.

Kastijärjestelmän alkuperä

- Neljä keskeistä **kastia** (sana juontaa portugalil kielen sanasta, joka tarkoittaa rotua, sukujuuria tai lajia) tai oikeammin **varnaa** mainitaan ensimmäisen kerran Rigvedan (koottu noin 1200–1100 eKr.) säkeissä.
- Kuvaus alkuihmisen synnystä luomisessa.
- Hänen ruumiinsa jaettiin neljään *varnaan* (sanskritinkielinen sana, joka tarkoittaa väriä).
- Hänen suustaan tuli pappi (*Brahmin, brahmaani*), käsivarsistaan soturi (*Kshatriya, kshatrija*), reisistään kauppias (*Vaishya, vaishija*) ja hänen jaloistaan palvelija (*Shudra, shudra*). Suluissa muodot englanniksi ja suomeksi.

Varna-järjestelmä ja jatit (kastit)

- *Varna*-järjestelmä: brahmaanit, kshatrijat, vaishijat ja shudrat
- Syntymästään saastaiset dalitit näiden ulko- ja alapuolella
- Kaikki kuuluvat omaan yhteisöönsä, *jatiin* eli kastiryhmään, joita Intiassa ainakin 3000.
- Daliteilla omat *adi*-ryhmät, joilla oma hierarkiansa
- Kasteiksi kutsutaan yleensä jateja ja adeja, varna on uskonnollista teoriaa
- Järjestelmässä suuria paikallisia eroja, esim. Nepalissa shudrat ja dalitit käsitetään samaksi ryhmäksi

Kastilaitoksen uskonnollinen perusta

- Kastijärjestelmän alku sijoitetaan yleensä myöhäiseen vedalaiseen kauteen.
- Varnat mainitaan Rigvedan viimeisissä lauluissa.
- Oppi neljästä varnasta ja niille kuuluvista erilaisista tehtävistä ja kutsumuksista (*varnashrama dharma*) esitetään Manun laeissa.
- Tämä muinainen lainsäätäjätä kuvasi myös *chandaloita*, jotka olivat brahmaaninaisen ja shudramiehen eli mahdollisimman epäpyhän liiton jälkeläisiä.
- Pysyvästi epäpyhät muodostivat oman, ulkopuolisen viidennen ”varnan” (*panchama*). Manun mukaan he olivat koskettamattomia ja koko elämäkseen orjiksi syntyneitä.

Siddharta Gautama, Buddha

- Ensimmäinen intialainen historiallinen hahmo.
- **Siddharta Gautama** (560–480 eKr.) syntyi Nepalissa ylhäiseen perheeseen.
- Ennen kuin Siddharta koki valaistumisen Buddhaksi, hän oli järkyttynyt nähdessään niin paljon köyhyyttä ja sairautta palatsinsa muurien ulkopuolella.
- Hän alkoi opettaa seuraajilleen *dharmasta*.
- Hän ei opettanut oppilailleen jumalille uhraamisesta eikä asketismista, vaan tiestä henkiseen kuriin ja järjestykseen sekä kohtuuteen.
- Hän hylkäsi vedalaisen kastijärjestelmän ja brahmaanipappien hallitsevan aseman.

Muinainen Intia: Hindulainen vai buddhalainen?

- Pohjois-Intiassa on runsaasti muinaisia buddhalaisia stupia.
- Ne ovat vanhimpia säilyneitä uskonnollisia rakennuksia Intiassa ja vanhimmat hindutemppeleit ovat niitä nuorempia.
- Ajalta 200 eKr.–200 jKr. säilyneistä uskonnollisista ja uskontoon liittyneistä jäänteistä valtaosa on buddhalaisia, vähemmistö varhaiseen klassiseen hindulaisuuteen liittyviä.
- ”Oliko muinainen Intia ”hindulainen” vai ”buddhalainen?” kuuluu amerikkalaisen, Intiassa elämäntyönsä tehneen sosiologin **Gail Omvedtin** kysymys.

Uusbuddhalaisuus, neobuddhismi

- **Bhimrao Ambedkar** (1891–1956) oli “koskettamattomien” (dalitit) johtaja ja kirjan *”Annihilation of Caste”* (Kastin hävittäminen, 1936) kirjoittaja
- Edusti daliteja Intian itsenäisyysneuvotteluissa, toimi maan ensimmäisenä oikeusministerinä ja kirjoitti sen perustuslain.
- Ilmoitti 1930-luvulla, ettei kuolisi hinduna – monet uskoivat hänen kääntyvän kristityksi.
- Vakuuttui, että ensimmäiset koskettamattomat olivat hinduyhteiskunnan ulkopuolelleen heittämiä buddhalaisia.
- Vähän ennen kuolemaansa 1956 hän kääntyi julkisessa seremoniassa buddhalaiseksi.
- Sadat tuhannet maharit (Maharasthan suurin dalit-kasti) kääntyivät johtajansa mukana.
- Noin 75 % nykyisen Intian buddhalaisista on kääntyneitä tiedostavia daliteja, loput elävät Assamissa ja Himalajan seudulla.

Sanan "hindu" merkitys

- Alkujaan sanan "hindu" merkitys oli maantieteellinen eikä uskonnollinen.
- Sana juontaa juurensa sanskritin sanasta "*sindhu*", joka tarkoittaa jokea.
- Se tarkoitti aluksi Indus-virran seutua, mutta vähitellen sillä alettiin ymmärtää koko pohjoista Intiaa eli "Hindustania".
- Ensimmäisen vuosituhannen (AD) aikaan useimmat Intian asukkaat saivat identiteettinsä kastistaan tai uskonlahkostaan.
- Varhaisimmat lähteet, joissa sana "hindu" liitetään uskonnolliseen ryhmäidentiteettiin, tunnetaan 1300-luvulta.

Massojen uskonto

- “Klassisen hindulaisuuden” kaudeksi voidaan kutsua aikaa Maurya-dynastian päättymisen (2. vuosisata eKr.) ja ensimmäisen vuosituhannen (AD) päättymisen välissä.
- Tällöin muotoutuivat hindulaiset jumalpantheon, uskonnolliset rituaalit, pyhät kirjoitukset ja muu uskonnollinen kirjallisuus, jotka ovat merkityksellisiä uskonnollisuudelle myös nyky-Intiassa.
- Tämä uskonto sopi massoille, ihmisille, jotka tarvitsivat palkintoa, ohjausta tai lohdutusta uhreistaan ja hartaudestaan jumalan edessä.
- Ensimmäiset tunnistettavasti hindulaiset, Shivalle tai Vishnulle omistetut temppelit ovat peräisin 300–500-luvulta (jKr.).

Klassisen hindulaisuuden muotoutuminen

- Vishnun kymmenen inkarnaatiota
- Shivan lingam-kultti
- Kirjallisuutta: *Manusmriti* (Manun laki), *Puranat* (Muinaisia kertomuksia) ja kaksi eepistä runoelmaa, *Mahabharata* ja *Ramayana* (johon sisältyy *Bhagavad Gita*)
- Kaikki nämä periytyvät klassisen hindulaisuuden pitkältä kehityskaudelta.
- Televisiosarjat *Ramayanasta* ja *Mahabharatasta* 1990-luvulla ovat olleet Intian televisiohistorian suosituimmat ohjelmat.

Gupta-dynastia

- Pohjois-Intiassa Gangesin laaksossa valtaansa alkoi laajentaa **Gupta**-suku joka loi Gupta-dynastian hallitseman valtakunnan, jonka kukoistuskausi oli 320–550 jKr.
- Alueeltaan se ulottui Indus-virralta ja Punjabista Bengaliin ja Assamiin lännessä, mutta ei kuitenkaan kovin pitkälle etelään, jossa hallitsivat edelleen itsenäiset tamilkuninkaat.
- Pääkaupunki oli jälleen **Pataliputra**.
- Intian klassisen kulttuurin kulta-aika, taide ja kirjallisuus kehittyivät, sanskritin valta-asema sivistyskielenä vakiintui.
- Mahabharata-epoksen lopullinen muoto.
- Hindulaiset filosofiset koulukunnat alkoivat muotoutua.
- Hindulaisuus ja buddhalaisuus vaikuttivat rinnakkain.

Kastijärjestelmä voimistuu

- Buddhalainen munkkikunta tärkeä taloudellisesti ja poliittisesti.
- Hindulaisuus kuitenkin voimistui, Gupta-kuninkaat toimittivat Vedauskonnon mukaisia uhreja.
- Brahmaanien auktoriteetti ja kastijärjestelmään liittyvät tabut korostuivat Gupta-yhteiskunnassa voimakkaammin kuin Maurya-dynastian aikana.
- Kuninkaan tunnustamat hyveet: hyvän puolustaminen ja suojeleminen, ihmisten (= miesten) ohjaaminen heille kuuluviin velvollisuuksiin (*varnashrama-dharma*) sekä eri kastien sekoittumisen torjuminen.
- Kuninkaan tehtäväksi ei ajateltu yhteiskunnan uudistamista tai työtä ihmisen ja ihmisyyden hyväksi, mihin Ašoka oli pyrkinyt.

Koskettamattomuus

- Kastijärjestelmä oli ja on mekanismi, joka on kykenevä säätelämään itseään eikä tarvitse valtion tukea tai muuta väliintuloa.
- Ensimmäinen kiistämätön todiste koskettamattomuuden harjoittamisesta: tiettyihin kasteihin kuuluvien asumukset ovat erillään muusta yhteisöstä.
- Neljän ”sädyn” eli varnan (= väri) alapuolelle kehittyi epäpuhtaiden luokka, *asprišyat* (joita ei saa koskettaa).
- Nämä hoitivat likaiset työt kuten ruumiiden käsittelyn, nahan muokkaamisen ja jätteiden keruun.
- Heidän kosketustaan pidettiin saastuttavana, heidän liikkumistaan rajoitettiin eikä heillä ollut pääsyä temppeliin.

Koskettamattomuuskäytännöt

- Tällaiseen kastiin kuuluvien oli toria tai kaupunkia lähestyessään hakattava yhteen puunkappaleita tai kannettava kaulassaan kelloa ilmaistakseen tulostaan niille, jotka halusivat välttää saastuttavaa kontaktia heidän kanssaan.
- Tavallinen oli myös vyötäisille kiinnitettävä luuta, joka lakaisi saastuttavat jalanjäljet.
- Määräyksiä oli monia ja ne ovat säilyneet meidän päiviimme.
- Kastijärjestelmää noudatettiin jyrkimmin siellä, missä hinduhallitsijoita ohjasivat brahmaaniset arvot.
- Köyhimmät syrjäytettiin yhteiskunnasta tekemällä heistä koskettamattomia (= daliteja).

Ensimmäiset kristityt

- Yksi Intian kirkkohistorian peruskysymyksistä koskee sitä, milloin kristinusko saapui Intiaan.
- Sitkeän tradition mukaan apostoli **Tuomas** matkusti Intiaan ja kärsi Chennaissa marttyyrikuoleman 50-luvun alussa brahmaanien käsissä.
- Ilman epäilyksiä kristillinen kirkko on perustettu Etelä-Intiaan hyvin varhain, todennäköisesti viimeistään kolmannella vuosisadalla ja mahdollisesti jo sitä ennen.
- Kirjallisia lähteitä Etelä-Intian kristillisistä seurakunnista tunnetaan 300-luvulta alkaen. Niiden mukaan kristinusko oli tuolloin jo juurtunut Malabarin rannikon (Kerala) yhteisöihin ja saanut ensimmäiset jäsenensä juutalaisista.
- Tradition mukaan vuonna 345 ryhmä Syyrian kristittyjä asettui Malabarin rannikolle.

Varhaiset idän ortodoksiset kirkot Intiassa

- Intian syyrialaiset, ns. Tuomas-kristityt, kuuluivat 400-luvulta lähtien Persian piispan kaitsentaan ja käyttivät jumalanpalveluksissa syyrian kieltä.
- He lukeutuivat ns. nestoriolaiseen eli tosiasiaassa Persian kirkkoon. Sen nestoriolaisuudeksi kutsuttu oppi julistettiin harhaopiksi Efeson kirkolliskokouksessa vuonna 431.
- (Nestoriolaisuus korostaa Kristuksen inhimillistä puolta ja katsoo jumaluuden astuneen häneen armon ansiosta.)
- Syyrialaiden yhteisö kasvoi hindukäännäisten ansiosta.

Tuomas-kristityistä oma kasti

- Syyrialainen kristillinen yhteisö integroitui kulttuuriltaan läheisesti intialaiseen yhteiskuntaan ja omaksui kastijärjestelmän.
- Kastille ominaista on sen eksklusiivisuus. Avioliitto ja ateriointi ovat tabuja, jotka ovat mahdollisia vain oman kastin jäsenten kanssa.
- Kukaan ei voi vaihtaa kastiaan elinaikanaan.
- Syyrialaista yhteisö maastoutui yhteiskuntaan jähmettyen omaksi kastikseen.
- Heitä alettiin kutsua Tuomas-kristityiksi.
- Ensimmäiset intialaiset käännyneiset olivat brahmaaneja. Siksi Tuomas-kristityt vertautuvat kastina brahmaaneihin.

Sulkeutunut yläkasti

- Historiallisia todisteita ovat 1000-luvun asiakirjat, joista näkyvät hindukuninkaan syyrialaisille myöntämät erioikeudet.
- Tuomas-kristittyjen ylhäinen asema oli vakiintunut. He noudattivat kastirajoja ja koskettamattomuuskäytäntöjä (= kastingortoa).
- Sopeutumisesta yhteiskuntaan kertoivat hindulaistyyppinen kirkkoarkkitehtuuri sekä hindulaisuudesta omaksutut rituaalit.
- Sulkeutuneisuutta kuvastaa syyrialaisien jumalanpalvelusanasto, jossa ei ollut evankelioimiseen, lähetykseen tai dialogiin liittyvää terminologiaa.

Tuomas-kristityt nykyisin

- Monien repivien jakautumisten jälkeen Intiassa kahdeksan Tuomas-kristityistä periytyvää kirkkokuntaa.
- Yksi lukeutuu idän (nestoriolaisiin) kirkkoihin, kahdella täysi ehtoollisyhteys roomalaiskatolisen kirkon kanssa (silti itäinen riitus).
- Kaksi muuta kuuluu idän ortodoksisiin kirkkoihin.
- Kolme tunnustaa protestanttista reformoitua oppia, vaikka niiden jumalanpalveluselämä on orientaalin.
- Katolisilla, itäistä riitusta noudattavilla kirkoilla noin 4,4 miljoonaa jäsentä, nestoriolaisella kirkolla noin 35 000, idän (jakobiittisilla) ortodoksisilla kirkoilla noin 2,5 miljoonaa ja reformoiduilla Mar Thoma -kirkoilla noin 700 000 jäsentä.

Tuomas-kristityt edelleen endogaaminen ryhmä

- Sosiaalisesti Intian 7,6 miljoonaa Tuomas-kristittyä muodostavat endogaamisen, yläkastiksi tunnistettavan ryhmän.
- Etenkin reformoitu Mar Thoma -kirkko tekee aktiivista lähetys-, sosiaali- ja pyhäkoulutyötä, joten sen jäsenissä on myös daliteja.
- Valtaosaltaan kirkkojen jäsenet kuuluvat yhtenäiseen, varhaisista juutalaisista, persialaisista ja heidän käännyttämistään brahmaaneista periytyvään endogaamiseen ryhmään.
- Keralan Tuomas-kristittyjen kuvaus: **Arundhati Royn** romaani *Joutavuuksien jumala*.

Pohjois-Intian sekavat vuosisadat

- Ensimmäisen vuosituhannen jälkipuolisko oli kilpailevien dynastioiden ja sotien sekasotku
- Sekavuutta lisäsi vahvistuva feodaalijärjestelmä, joka muistutti paljon vastaavaa eurooppalaista
- Eurooppalaista ritarilaitosta vastasi kunniakäsitteelle rakentunut rajputruhtinaiden järjestelmä
- Hierarkkinen kastilaitos alkoi muotoutua nyt sääty-yhteiskunnan ja ammattikuntalaitoksen pohjalta
- Sanskrit-kirjallisuus kukoisti, mutta sillä oli merkitystä vain ylimmissä ryhmissä
- Buddhalaisuus taantui edelleen: luostareita ja pyhiä paikkoja hylättiin

Ensimmäiset eurooppalaiset kolonialistit

- Ensimmäinen eurooppalainen kansakunta, joka asettui hallitsemaan Intian osia oli Portugali (Vasco da Gama 1498).
- Portugalilaisten pääkaupungiksi Intiassa 1500-luvun alkupuolella tuli **Cochin** (Kerala).
- **Goan** portugalilaiset valtasivat muslimikuninkaalta vuonna 1510.
- Portugalilaiset vakaannuttivat hallintonsa Intian länsirannikolle. Heidän mukanaan tulivat katoliset kirkot, siirtomaavaltaa heijastelevat kartanot, inkvisitio alkoi, juutalaisten vaino ja jesuiittojen rooli tuomareina.
- Vuonna 1535 portugalilaiset hankkivat Bombayn seitsemän saarta.
- Portugalin valta Intiassa kesti aina vuoteen 1961.

Varhainen katolinen lähetystyö

- Suuria löytöretkiä seurannut kolonialismi ja siihen liittynyt kristillinen lähetystyö vakiinnutti katolisen vaikutuksen (ensimmäinen paavin nimittämä piispa Intiassa jo 1328).
- Katolilaisia lähetysaarnajia 1500-luvun alusta. Portugalilaisten tukikohdasta Goasta hiippakunta 1534.
- Inkvisition toi ”Intian apostoliksi” kutsuttu jesuiitta **Francisco Xavier** (1506–1552), joka saapui 1542 organisoimaan kristillistä lähetystyötä ja käännyttämään Tuomas-kristittyjä.
- Vuonna 1536 Tamil Nadun rannikolla kastettiin alhaisiin kasteihin lukeutuneita kalastajia. Xavier käännätti tamiliksi Isä meidän -rukouksen, kymmenen käskyä ja uskontunnustuksen, jotka kalastajien lasten oli osattava ulkoa.
- Menestys lähetystyössä sai portugalilaiset käyttämään samoja menetelmiä Goan, Keralan ja Sri Lankan kalastajien käännyttämisessä. Kristillistä kirjallisuutta julkaistiin ja levitettiin eri kielillä Goan kirjapainoista.

Uskonnollinen suvaitsemattomuus

- Portugalilaiset olivat rodun suhteen vähemmän tarkkoja kuin britit tai intialaiset, mutta samaan aikaan he olivat uskonnollisesti suvaitsemattomampia.
- Goan inkvisitio toi oikeuden eteen yli 16000 henkilöä, joista 57 teloitettiin.
- Paavit olivat 1514–1516 myöntäneet Portugalin kuninkaalle oikeuden kristinuskon suojelemiseen (*jus patronalis*) Aasiassa. Se merkitsi, ettei paavilla ollut siellä itsenäistä vaikutusvaltaa.
- Kun *Congregatio de propaganda fide* (nykyisin Kansojen evankelioimisen kongregatio) perustettiin Vatikaaniin 1622, se pyrki kiertämään Portugalille myönnettyä oikeutta lähettämällä lähetyssaarnaajia, jotka olivat ”apostolien sijaisia”.
- Pitkä kiista Portugalin ja Vatikaanin välillä.

Katolinen kirkko ja Tuomas-kristityt

- Keralan syyrialaisia katolilaiset pitivät harhaoppisina. Goan arkkipiispa poltti Tuomas-kristittyjen kirjat ja pakotti heitä kääntymään katolisiksi Keralan synodissa vuonna 1599.
- Inkvisitio, pappien pakottaminen selibaattiin, juhlien ja liturgian latinaistaminen.
- Katolisen kirkon muodollinen voitto 1599, mutta vastarinta jatkui.
- Tuomas-kristittyjen kapina jesuiittapiispaa vastaan 1650-luvulla, paavin lähettilään sovintoyritykset.
- Uusi syyrialaispiispa Antiokiasta, hänet portugalilaiset kuitenkin surmasivat.
- Tuomas-kristittyjen jakautuminen moniin kirkkoihin yksi keskeinen syy katolisen kirkon painostus.

Keisari Akbarin ja jesuiittojen keskustelut

- Goan jesuiitat osallistuivat vuodesta 1580 lähtien keisari Akbarin uskontojenvälisiin keskusteluihin **Fatehpur Sikrissä**.
- Akbarin pyynnöstä he käänsivät osia Raamatusta persiaksi.
- Kristinuskoa koskeneet keskustelut jesuiittojen ja keisari Akbarin välillä kaatuivat toisaalta katoliseen dogmatismiin ja erityisesti kristittyjen inhoon sitä kohtaan, että keisari hylkäsi monogamian.
- Jesuiitat pettyivät katkerasti epäonnistuneesta yrityksestään käännyttää keisari.

Roberto De Nobili (1577–1656)

- Italialainen jesuiitta **Roberto De Nobili** opiskeli sanskritia, tamilia ja telugua, joilla hän kirjoitti kirjoja ja kehitti jumalanpalveluselämää varten intialaista sanastoa.
- De Nobili havaitsi, että kristinusko saattoi levitä vain alhaisten joukkoon siksi, että portugalilaiset söivät naudanlihaa, käyttivät alkoholia, kylpivät harvoin ja olivat tekemisissä alhaisten kanssa.
- Aatelisena hän tavoitteli ylimpiin kasteihin kuuluvia, perehtyi brahmanismiin, pukeutui brahmaanin asuun ja olkapään yli kulkevaan kolmisäikeisen nuoraan. Säikeet kuvasivat hänelle kolmiyhteisen Jumalan persoonia.
- Halusi voittaa ylimpien kastien ja yhteiskuntaluokkien luottamuksen ja suodattaa kristinuskon heidän välityksellään alempiin ryhmiin.
- Kutsui Jeesusta guruksi, joka opetti ihmisille tien Jumalan luo. Hän ”käänsi” kristinuskon terminologiaa hindulaisille käsitteille. Kristillisen uskon oli Intiassa perustuttava intialaiseen filosofiaan.
- Näillä keinoin hän käännnytti satakunta oppinutta brahmaania, joiden hän salli käyttää edelleen brahmaanin ulkoisia tunnusmerkkejä, pyhää nuoraa ja hiustupsua.

Constanzo Beschi, Viramamunivar (1680–1742)

- Jesuiitta Beschi saapui Tamil Naduun vuonna 1711 ja asui siellä kuolemaansa saakka
- Myös hän omaksui intialaisen elämäntavan, ryhtyi intialaiseksi askeetiksi (*sannyasi*) ja pukeutui sahraminkeltaiseen viittaan
- Beschin kerrotaan kastaneen 12 000 intialaista
- Saavutti erinomaisen tamilin kielen taidon ja kirjoitti tamilinkielisiä runoelmia. Häntä pidetään yhtenä tamil-kirjallisuuden merkittävistä kehittäjistä
- Kunnianimi *Vira-ma-munivar* tarkoittaa sankarillista suurta askeettia.
- Beschi kirjoitti latinankieliset tamilin kirja- ja puhekielen kieliopit

Kastilaitos kulttuurisena erottelujärjestelmänä

- Jesuiittojen akkulturaatiomenetelmä: kristinuskon sopeutuu paikalliseen kulttuuriin, paikallisia tapoja omaksutaan osaksi kristillistä kulttuuria.
- De Nobili ja myöhemmät katolilaiset lähetystyöntekijät näkivät kastilaitoksen sosiaaliseksi instituutioksi, joka vertautui mihin hyvänsä yhteiskunnalliseen erotteluun.
- He eivät ymmärtäneet kastin uskonnollista luonnetta, vaan pitivät sitä säädyn tai yhteiskuntaluokan kaltaisena.
- Siinä uskossa, että kastilaitos oli intialaisen kulttuurin luovuttamaton osa, joka kirkon oli hyväksyttävä, kirkko loi eri kastitaustaisille erillistä jumalanpalveluselämää.
- Katolilaisuus jatkoi kiinnittymistään kastiin. Vielä tänäänkin monin paikoin katolisessa kirkossa on erilliset kirkot ja hautausmaat kastien mukaan. Olennaisinta on pitää dalitit erossa.

Kastierottelu jatkuu katolisessa kirkossa

- Katolisessa kirkossa on Intiassa 15–20 miljoonaa jäsentä. Katolilaisia ovat myös 4,4 miljoonaa itäistä riiusta noudattavaa ”syyrialaista”, jotka tunnustavat paavin kirkkonsa johtajaksi
- Katolinen kirkko on juurtunut syvälle Intian maaperään. Sen merkitys sosiaalisen avun ja terveydenhoidon sekä koulutuksen ja sivistyksen alueilla on ollut suuri.
- Katolilaisiksi kääntyneet brahmaaneja, joihin ovat vedonneet intellektuaaliset argumentit, tai daliteja ja muita alakastisia, joiden kääntymisessä sosiaaliset syyt ovat olleet tärkeitä.
- Keskiryhmiin kuuluvia on ollut vähemmän. Tällä on ollut suuri vaikutus kastierojen hyväksymiseen ja kastin mukaisten seurakuntien muotoutumiseen.
- Monet intialaiset teologit, jesuiitat etunenässä, kiinnostuivat jo alkuvaiheessa Latinalaisen Amerikan vapautuksen teologiasta ja panivat alulle intialaisen vapautuksen teologian.
- Dalitien ihmisoikeusliikkeen voimistuttua katolinen kirkko Intiassa on tunnistanut kastikäytäntöihin liittyvän ongelman kirkkonsa olemuksessa.
- Erottelut kuitenkin jatkuvat monin paikoin.

Protestanttisen lähetystyön yleiskuva

- Euroopasta ja Pohjois-Amerikasta tulleet 1800-luvun tuhannet lähetystyöntekijät jakautuivat eri puolille Intiaa.
- Presbyteerit Punjabissa, amerikkalaiset baptistit Assamissa, kongregationalistit Maharashtrassa, anglikaanit Tamil Nadussa... Paljon myös päällekkäisyyttä ja kirkkokuntien välistä kilpailua.
- Suomen Vapaakirkko aloitti lähetystyön Himalajalla 1896
- Suomen Lähetysseura toimii Pakistanissa ja Nepalissa.
- Keskiryhmiin kuuluviin protestanttinenkaan lähetys ei ole juuri vedonnut, käännyttäiset brahmaaneja (vähemmistö) tai daliteja ja muihin alakasteihin kuuluvia (enemmistö), joilla sosiaaliset syyt kääntymiseen ovat olleet painavat.
- Useimmat Intian kristityt kuuluvat edelleen kasteihin tai ainakin tunnistavat kastitaustansa (kastinvastainen kiertoilmaus *Indian Christian*)

Dalitien joukkokääntymykset

- 1880-luvulla alkaneet dalitien joukkokääntymykset muuttivat protestanttisten kirkkojen ja lopulta koko kristillisen kirkon kuvan.
- Ennen joukkoliikettä kristinuskolla oli melko marginaalinen asema Intian uskonnollisessa elämässä muualla kuin Keralassa.
- Punjabissa ja Uttar Pradeshissa sadat tuhannet **chuhrit**, **bhangit**, **lal begit** ja **chamarit** kääntyivät presbyteereiksi ja anglikaaneiksi.
- Andra Pradeshissa kymmenet tuhannet **malat** kääntyivät luterilaisiksi tai metodisteiksi sekä **madigat** baptisteiksi 1880–1890-luvulla.
- Uusi aalto 1920- ja 1930-luvulla, jolloin paljon maloja ja madigoita tuli anglikaanisen lähetyksen piiriin.
- Tamil Nadun ja Keralan **paraiyarit** (engl. pariah't) ja Keralan **pulaijat** kääntyivät joukoittain kristityiksi.
- Joukkokääntymyksiä vain joillakin alueilla, enemmän etelässä kuin pohjoisessa.

Riisikristittyjä?

- Dalitit halusivat itse kääntyä kristityiksi.
- Lähetysaarnajat jopa estivät heidän intoaan ja pelkäsivät, jos köyhät etsivät vain maallisia etuja. Opetus ja elämäntavan muutoksen vaatimus korostuivat.
- Dalitit hakeutuivat kastettaviksi taloudellisten etujen, uuden yhteisön sortoa vasten tarjoaman suojan ja lasten koulutusmahdollisuuksien takia.
- Etenkin nälänhädän aikoina lähetysaarnajat kieltäytyivät kastamasta, jotta ketään ei voisi kutsua ”riisikristityksi”.

Kirkolle dalit-leima

- Vuosien 1872 ja 1931 välisenä aikana Intian kristittyjen määrä yli viisinkertaistui.
- Merkittävin osa kasvusta tapahtui protestanttisen lähetystyön vaikutuspiirissä.
- Kristillinen yhteisö muuttui pienestä, sosiaaliselta taustaltaan epäyhtenäisestä, rannikkokaupunkien urbaanien ja koulutettujen yhteisöstä kokonaan toisenlaiseksi.
- Uusi kirkko koostui pääosin köyhistä ja lukutaidottomista maaseudun daliteista.
- Joukkokääntymykset antoivat kirkolle pysyvän dalit-leiman.

Kristinuskon vaikutus hindulaisuuteen

- Englanninkielisen koulutuksen vaikutus
- Intialainen kansallistunne oli alkanut vahvistua vähin erin.
- Koulutus loi uuden intellektuellien luokan ja poliittisen kulttuurin Kalkuttaan, jossa oli hovioikeus ja korkeita oppilaitoksia.
- Uusi eliitti oli kiinnostunut sekä länsimaisesta sivistyksestä että bengalilaisen kirjallisuuden elvyttämisestä.
- Uskonto alkoi uudistua länsimaisuuden haasteen edessä
- Ylimmissä kerrostumissa alettiin omaksua länsimaisesta kulttuurista rationalismia ja inhimillisiä arvoja.
- Hindulaiset oppineet tutustuivat kristinuskoon
- Kiinnostus Jeesuksen persoonaan
- Kristillisiä ajatuksia sulautui hindulaisuuteen

Hindulaisia reformisteja

- Kosketukset islamiin ja kristinuskoon johtivat 1800-luvun alusta lähtien erilaisiin reaktioihin hindulaisuuden piirissä.
- Erityisesti eliittiin lukeutuneet hindut (yleensä brahmaaneja) ryhtyivät käytännön toimiin oman uskontonsa muuttamiseksi.
- Vaikutteet kristinuskosta varsin suoria.
- Uudistajat tahtoivat joko muokata hindulaisuutta kilpailukykyisemmäksi poistamalla sen taikauskoisia piirteitä tai elvyttää hindulaisuutta palaamalla ”alkuperäiseen oppiin”.
- Molemmissa ryhmissä oltiin kiinnostuneita sosiaalisista uudistuksista.

Mikä kristinuskossa kiinnosti?

- Vivekanandaa kiinnosti moderni edistysoptimismi ja lännen sosiaaliset saavutukset
- Liiallisesta lähetysinnosta hän varoitteli; itä ei tarvinnut hengellisyyttä vaan leipää
- Kristinuskon ja hindulaisuuden vuoropuhelua ovat edistäneet **Rabindranath Tagore (1861–1941)**, **Mohandas "Mahatma" Gandhi (1869–1948)**, ja **Sarvepalli Radhakrishnan (1888–1975)**.
- Tagoresta tuli Brahma Samaj'n johtaja. Hänen liikkeensä ollut reformihindulaisista liikkeistä ehkä vaikutusvaltaisin.
- Kunnioittivat erityisesti kristinuskon etiikkaa.

Mohandas "Mahatma" Gandhi (1869–1948)

- Gandhi oli Intian itsenäisyyden tärkein esitaistelija, mutta myös merkittävä uskonnollinen reformaattori.
- Kehitti hindulaisuuteen, jainalaisuuteen ja kristinuskoon pohjautuvan poliittisen ideologian, jonka pääidea oli "sinnikäs pitäytyminen totuudessa" (*satyagraha*).
- Väkivallaton poliittinen protesti ja kansalaistottelemattomuus.
- Pidättyvyys ja itsekuri antavat voimaa ihanteiden noudattamiseen, satyagraha on luottamusta oikeudenmukaisuuden voittoon.
- Gandhi: kaikkien uskontojen tehtävä edistää rakkauden etiikkaa. Kristus rakkauden opettajana, Vuorisaarna, Kristus ristillä, väkivallattomuus, (*ahimsa*).

Hindulainen uskonnollinen nationalismi

- Perinteisen brahmaanikasvatuksen saaneen Dayanand Sarasvatin vuonna 1875 perustama *Arya Samaj* -liike (Vedojen arjalaisen uskonnon ja kulttuurin palauttaminen)
- Perinteisen opetuksen vastaisesti Veda kuuluu kaikille, myös alhaiskastisille ja epäpuhtaille.
- Rupesi ottamaan jäseniksi myös muihin uskontoihin kuuluneita, vaikka perinteisen käsityksen mukaan hinduksi voi vain syntyä.
- **Sri Aurobindo Ghose** (1872–1950): hindulaisuuden ylösnousemus, hindu-uskonnon suojeleminen
- Hindujärjestö *Hindu Mahasabha* 1915, hindujen yhtenäisyyden edistäminen, suuri tavoite *Hindu Rashtra*, hindulainen valtio, muita: lehmien suojeleminen, dalitien hyväksyminen todellisiksi hinduiksi, dalitien syrjinnän lopettaminen kouluissa, temppeleissä ja kaivojen käytössä.

Hindutva

- Gandhin ja Nehrun suvaitsevainen ja neutraali uskontopolitiikka ei tyydyttänyt kaikkia hinduja.
- **Vianayak Damodar Savarkar** (1883–1966) kirjoitti 1923 teoksen *Hindutva*, jossa määritteli hindulaisuuden. Intia koostui hinduista, joita olivat myös sikhit, parsit (zarathustralaiset) ja jopa muslimit.
- Intiasta tuli käyttää sen pyhintä ja alkuperäisintä nimeä Hindustan.
- Daliteja oli heidän primitiivisyydestään huolimatta pidettävä hinduina, koska he palvoivat lehmiä ja hindujumalia.
- Näkemys lienee ollut pragmaattinen, daliteja tarvittiin taisteluun brittejä vastaan ja haluttiin estää heidän kääntymisensä kristityiksi tai muslimeiksi.
- Hinduidentiteetin vahvistaminen Rama-tarustolla (Rama on Vishnun avatara). Tärkeitä myös Ganesha, apinajumala Hanuman ja askeesia vaativaa Maruti.

Jyrkän linjan hindunationalismi

- Hindunationalismin kolme uomaa:
- 1) puolisotilaallinen RSS (*Rashtriya Swayamsevak Sangh*), perustettiin 1925, kosrotaa yhtenäisen hindukultuurin merkitystä ja pitää muslimeja pahimpana yhtenäisyyden uhkana
- 2) kulttuurijärjestö VHP (*Vishwa Hindu Parishad*), Hindujen maailmanneuvosto, perustettiin 1964, vaalii hindulaisia perinteitä ja tekee aktiivista lähetystyötä tai vastalähetystyötä muslimeiksi tai kristityiksi kääntyneiden dalitien ja adivasien keskuudessa.
- 3) poliittinen puolue on vuonna 1979 perustettu BJP (*Bharatiya Janata Party*). Vuorotellut vallassa kongressipuolueen kanssa. Nykyinen pääministeripuolue (pääministeri **Narendra Modi**, s. 1950).

Politiikan mytologisointi

- RSS:n johtaja **Madhav Sadashiva Golwalkar** (1906–1974): kastilaitos ilmentää asioiden luonnollista järjestystä, *dharmaa*.
- Kastit orgaaninen kokonaisuus, jossa ei ristiriitoja.
- Valtion ja kansakunnan on noudatettava dharman lakia.
- Hinduliike käyttää tästä utopiasta nimeä *Rama-Rajya*, Raman hallitsema yhteiskunta.
- Kaikkien on omaksuttava hindulainen kulttuuri ja kunnioitettava hinduuskontoa Intiaa yhdistävänä kulttuurisena siteenä.
- Hindutva-liikkeen Rama-keskeinen mytologia täydentyä jatkuvasti. *Ramayana* on nostettu hindulaisuuden monista pyhistä kirjoista ylitse muiden.

Hindulaisuus ei ole suvaitsevaisuutta

- VHP alkoi jo varhain tavoitella Ayodhan kaupungissa Rama-jumalan syntymäpaikalle 1528 keisari Akbarin kenraalin rakennuttaman moskeijan, *Babri masjidin*, purkamista.
- Uutta temppeliä varten koottiin Veda-rituaaleilla siunattuja tiiliä melkein kaikista Pohjois-Intian kylistä 1989.
- Baburin moskeijan tuhoaminen 6.12.1992 sai aikaan veriset yhteenotot muslimien kanssa.
- BJP kohosi Intian suurimmaksi puolueeksi. Se on levittänyt hindu-ideologiaa television ja oppikirjojen välityksellä räikeästi.
- Käsitys hindulaisuuden suvaitsevaisuudesta on murtunut. Se periytyy brittihallinnolta. Hindulaisuus ei ole suvaitsevaisuutta, vaan se pyrkii sisällyttämään kaikki uskonnolliset näkemykset omaan henkiseen perintöönsä.

Muslimiliiga ja kongressi

- Intian muslimiliiga (All-Indian Muslim League) perustettiin vuonna 1906.
- Intian vapautusliikettä johtamaan perustettu Intian kansallinen kongressi kokoontui ensi kerran vuonna 1885.
- Kongressi oli pitkään varsin maltillinen, mutta se alkoi saada kärjekkäämpiä sävyjä, kun Gandhi astui sen johtoon vuonna 1920.
- Kongressi uskonnollisesti suvaitsevainen, ”sekulaaria Intiaa kannattava”
- Nehru 1947: Haluan olla pääministeri maassa, jossa hindut, muslimit, sikhit ja kristityt voivat elää harmoniassa.”

Gandhi kansallisuusliikkeen johtajana

- Gandhi toimi lakimiehenä Etelä-Afrikassa, palasi Intiaan 1915 ja asettui pian kansallisuusliikkeen johtoon.
- Tehokas toimintataktiikka, kyky vedota laajoihin joukkoihin, koota varoja ja muuta tukea.
- Muslimit olivat aluksi mukana kansallisuusliikkeessä, mutta liukuivat erilleen siitä 1920-luvulla **Muhammad Ali Jinnahin** (1876–1948) johdolla.
- Gandhi nousi brittien suolaveroa vastaan 1930 johdattamalla kannattajansa meren rannalle valmistamaan suolaa.
- Painosti nälkälakolla Ambedkarin luopumaan vaatimuksestaan saada kastittomille omat vaalipiirit ja ehdokkaat vaaleihin.
- Gandhi tavoitteli itsenäistä Intiaa mahdollisimman monia intialaisryhmiä tyydyttävin ehdoin.

Intian itsenäistyminen ja Gandhi

- Gandhi vuonna 1939: ”Lähtekää Intiasta,” britit sivuuttivat vaatimukset.
- Jinnah alkoi vuodesta 1942 vaatia hindujen ja muslimien erillisiä valtioita.
- Toinen maailmansota muutti tilanteen. Britit olivat valmiita lähtemään.
- Jako Indus-laakson Länsi-Pakistaniin ja bengalilaiseen Itä-Pakistaniin sekä niiden välissä olevaan suureen Intiaan tavallaan yllätti kaikki.
- Maat julistautuivat itsenäisiksi heinäkuussa 1947.
- Hindujen ja muslimien välinen jännite purkautui silmittömäksi väkivallaksi rajalla, kun yli seitsemän miljoona hindua siirtyi Pakistanista Intiaan ja osapuilleen sama määrä muslimeja Intiasta Pakistaniin. Pakolaisia kuoli miljoonia.
- Hindunationalisti **Nathuram Godse** murhasi Gandhin tammikuussa 1948.

Syyt Intian muslimien katastrofaaliseen häviöön

- Mogulihallinnon häviö 1800-luvun puolivälissä
- Brittiläisten harjoittama hajoita ja hallitse -politiikka, jolla suosittiin välillä hinduja ja välillä muslimeita.
- Kongressipuolueen johdon röyhkeys ja ylimielisyys
- Jinnahin johtaman Muslimiliigan myöntymättömyys
- Intian jako ja verenvuodatus => jatkuvan katkeruuden aihe

Syklinen aikakäsitys

- Sosiaaliseen asemaan vaikuttaa oppi *karmasta*: ihmisen hyvät ja pahat teot määräävät automaattisesti hänen paikkansa tulevassa elämässä
- Vastaavasti olennainen on oppi *samsarasta*, sielunvaelluksen loputtomasta pyörästä.
- Siitä voi saada vapautuksen eli *mokshan* tekojen tai hurskaan elämän kautta.
- Daliteille nämäkin ovat taakka. Pyhien kirjojen lukeminen ja filosofinen mietiskely on heiltä kielletty.
- Raadanta ei suo mahdollisuuksia hyviin tekoihin.
- Dalitit ovat kastihyveiden ja -velvollisuuksien ulkopuolella

Endogamia ja hierarkia

- Endogamia: avioidutaan vain omaan ryhmään kuuluvien kanssa
- Endogamian takia kasti on oikeastaan suuri sukuyhteisö, jonka alkuperä on johdettavissa yhteiseen, usein myyttiseen esi-isään.
- Endogamia on veren puhtauden varjelemista.
- Kasti elää tietyllä alueella ja sitä luonnehtii ryhmälle ominainen perinteinen ammatti.
- Kasteilla on yhteyksiä toisiinsa, mutta niillä on keskinäinen rituaaliseen puhtauteen ja ammatin statukseen perustuva hierarkkinen järjestys.
- Jokainen yksilö syntyy omaan jatiinsa/kastiinsa ja kuolee sen jäsenenä.

Puhtaus ja saastaisuus

- Puhtauden ja saastaisuuden hierarkia
- Brahmaanit puhtaimmat, dalitit saastaisia
- Kullakin kastilla on dharmansa, velvoitteensa ja oikeutensa.
- Ruokaan liittyvät puhtaussäädökset; ei ateriyhteyttä alempien kanssa
- Ruumiin saastaisuus, suu, ulostaminen, vasen käsi vessa-asioihin, jalat saastaiset
- Ammattien hierarkia: kuolemaan, likaan, vessaan, viemäreihin, nahkaan (suutarit, parkitsijat) liittyvät tehtävät aina dalitien vastuulla.
- Dalitit muulle yhteiskunnalle hyödyllisiä – tekevät lähes orjan asemassa välttämättömiä töitä (velkaorjuus tavallista)
- Erillään omissa yhteisöissä asuminen, lähellä mutta näkymättömissä

Tabut: avioliitto ja aterioiminen

- Avioliiton solmiminen ja ateriyhteys eri kastiryhmiin kuuluvien kesken on melko harvinaista, koska molemmat ovat tabuja.
- Yhdessä aterioiminen on nähty seksuaalisen kanssakäymisen lailla intiimiksi.
- Erillinen aterioiminen ylläpitää kastieroja ja epätasa-arvoa.
- Ravintolat ovat tuoneet elämänmuotoon passiivisen kastirajat ylittävän aterioimisen.
- Ateriyhteyden selvittäminen paljastaa yksilön ja hänen jätinsä paikan paikallisessa kastihierarkiassa.

Kastille ominaisia piirteitä

- Kasti on etninen ryhmä.
- Vuosisatojen aikana se on kehittänyt oman ammatillisen, kulttuurisen ja uskonnollisen identiteetin.
- Sen saattaa tunnistaa puhetavasta tai käyttäytymisestä.
- Kastia voidaan verrata ammattikuntaan tai -kiltaan, joka varjelee verenperintönsä lisäksi myös ammatillisia salaisuuksiaan ja tapojaan.
- Sillä on omat jumalansa.
- Alempiin kasteihin kuuluvat palvovat jumalia, jotka ovat alisteisia ylempien kastien palvomille jumalille. Ihmisten hierarkia näkyy myös jumalmaailmassa.
- Yläkasteihin kuuluvat ovat kasvissyöjiä, ja heidän jumalansa hyväksyvät vain kasvisuhrit. Alemmat kastit ja etenkin dalitit ovat syöneet myös eläinravintoa (puhtauden ja saastaisuuden hierarkia, kasvissyönti kuitenkin lisääntyy sanskritisaation myötä).

Kastit kyläyhteisöissä

- Kastijärjestelmä on hierarkkisesti organisoitunut pienten yhteisöjen verkosto, jossa jokainen yksikkö on sisäisen toimintansa kannalta itseriittävä.
- Jokainen on oman kylänsä jäsen ja oman jätinsä jäsen. Yhteydet lähikylissä asuviin omaan jättiin kuuluviin ovat läheisemmät kuin muihin ryhmiin.
- Kylän mosaiikkimainen rakenne näkyy esimerkiksi tarkasteltaessa kyläjuhlia tai hautajaisia.
- Kaikkien on oltava paikalla suorittamassa omalle ryhmälleen kuuluvat velvollisuudet. Hierarkia ei murru, koska ylemmän ryhmän jäsen ei ota vastaan ruokaa alemmalta.

Kasti ja politiikka

- Poliitiikan alueella kastilla on viime vuosina ollut kasvava merkitys.
- Kastirajojen mukaan ryhmittyneiden paikallispuolueiden nousu on osa tätä ilmiötä.
- Puhutaan kastikommunalismista, jolla tarkoitetaan sitä, että samaan kastiin kuuluvilla on yhteneväiset poliittiset intressit.
- Kastin sisäinen solidaarisuus tekee siitä poliittisen vallankäytön välineen. Demokraattisessa yhteiskunnassa suurimmat kastit saavat valtaa vaalien kautta.
- Monet suuret kastit ovat kokonsa ansiosta kyenneet saamaan valtaa osavaltioissa. Ne ovat voineet jakaa julkisia varoja omien kastiensa hyväksi esimerkiksi koulutukseen ja pienteollisuuteen.
- Hindunationalismi käyttää kastimentaliteetin vahvistumista erityisen taitavasti.

Karkea hahmotus kastiryhmien koosta

- Ylimpiin varnoin lukeutuvia Intian väestöstä noin 15 %
  - Shudria noin 50 %
  - Daliteja noin 15 %
  - Adivaseja noin 7 %
  - Muita (vaikeasti luokiteltavia) noin 13 %
- Prosenttiosuudet erittäin epätarkkoja mutta suuntaa-antavia.

Dalitit, koskettamattomat, kastien ulkopuoliset, kastittomat

- Sanaa "dalit" käytti ensimmäisen kerran sosiaalinen uudistaja ja dalitien vapauden esitaistelija **Mahatma Jyotirao Phule** (1826–1890) jo 1800-luvulla
- Termin käyttö yleistyi, kun Maharashtran (Mumbain) alueella 1970-luvulla toiminut aktivistiryhmä *Dalit Panthers* antoi sille sen nykyisen sisällön.
- Sana "dalit" alkoi yleistyä kastittomien yleisnimenä.
- Dalit-liike on ajanut sanan käyttämistä kollektiivinimenä, joka paljastaa identiteetin mutta hylkää vanhat kastinimet (adit).
- Dalit merkitsee särkynyttä, sorrettua, muserrettua. Se on vanhat koskettamattomuuteen viittaavat kastinimet hylkäävä kollektiivinen kunnianimi.

Koskettamattomien nimityksiä

- Koskettamattomista on käytetty muita yleisnimiä kuten
- *harijan* (Jumalan lapsi),
- *avaria* (kastiton),
- *panchama* (viides kasti),
- *chandala* (huonoin maan päällä),
- *depressed classes* (alistetut luokat, brittiläisen hallinnon käyttämä termi) ja
- *Scheduled Castes* (ulkopuoliset luokitellut kastit, Intian perustuslain käyttämä termi)

Dalitit

- Daliteja lähes viidennes (alueesta riippuen 15–20 %) Intian yli 1,2 miljardin ihmisen väestöstä.
- Hindulaisen rituaalisen puhtaus- ja saastaisuuskäsityksen mukaan heitä pidetään koskettamattomina
- Sen takia takia heidät on suljettu ulos sosiaalisesta todellisuudesta, heidän pääsyään julkisille paikoille rajoitetaan ja heille varataan yhteiskunnassa likaisimpina ja halpa-arvoisimpina pidetyt tehtävät.
- Koskettamattomuuskäytännöt samantapaisia kaikkialla Intiassa ja Etelä-Aasiassa, vaikka muuten kastikäytännöissä paljonkin eroja.

Dalitien ihmisoikeusliikkeen alku

- **Bhimrao Ramji "Babasaheb" Ambedkar** (1891–1956), **Gandhin** poliittinen vastustaja, dalit-liikkeen filosofi ja ainoa todellinen yhdistäjä; oikeusministeri ja Intian perustuslain (1950) kirjoittaja, *The Annihilation of Caste* (1936)
- Neobuddhismin ja dalit-liikkeen yhteys: Ambedkar kääntyi buddhalaiseksi 1956
- *Dalit Panthers* 1970-luku
- Dalitien kansanperinnön kokoaminen, dalit-antologiat
- Dalitien ihmisoikeusliike

Dalitien muinaisuus

- Dalitien kunniakas perinne, Indus-laakson Mohenjo-daron ja Harappan kaupunkikulttuurit (2500–2000 eKr.)?
- Dalitit (200 milj.) ja adivasit (heimokansat, 80 milj.) Intian alkuperäisasukkaita?
- Dalitien oma kulttuuri muuta kuin hindulaista, teorian mukaan valloittajat omaksuivat alistamisensa kulttuurin ja tekivät näistä orjiaan
- Kastilaitos autorisoidaan hindulaisissa pyhissä teksteissä: *avarika* (kastiton), *panchama* (viides kasti), *chandala* (huonoin maan päällä)

Dalit-olosuhteet

- Perinteiset dalit-ammattit liittyvät esimerkiksi kuolemaan ja puhtaanapitoon
- Daliteista isoin osa velkavankeussuhteisia maataloustyöntekijöitä
- Dalitit asuvat omissa yhteisöissään erillään muista
- Kiellettyä käyttää samoja kuppiloita, kauppoja, kaivoja ja kyläteitä ei-dalitien kanssa
- Kiusaaminen, nimittely, väkivalta, raiskaukset, seksuaalinen pakottaminen
- Paljon äärimmäistä köyhyyttä, toisaalta tottumus ansiotyöhön nostaa monien dalitien taloudellista ja sosiaalista asemaa, vaikka kastiasema säilyy

Brittien luokittelu hindukastien ulkopuolisista

- Väestönlaskennassa britit pyrkivät laskemaan myös koskettamattomiin kuuluvien lukumäärän.
- Alakastit pyrkivät vaikuttamaan siihen, ettei heitä luokiteltaisi alhaisimpien joukkoon. Yläkastien johtajat halusivat pitää koskettamattomien listan mieluummin pienenä kuin suurena. Intian muslimit vastustivat, koska ryhmiä, jotka eivät olleet hindulaisia, oltiin sijoittamassa hindukastien joukkoon.
- Vuoden 1911 luettelo kriteereistä, jotka sopivat hindukastien ulkopuolelle jääviin:
  - 1. kielsivät brahmaanien ylivalta-aseman
  - 2. eivät vastaanottaneet mantrojaan brahmaaneilta tai muilta tunnustetuilta hinduguruilta
  - 3. kielsivät vedojen auktoriteetin
  - 4. eivät palvoneet hindujumalia
  - 5. eivät saaneet papillisia palveluita brahmaaneilta
  - 6. torjuttiin pääsemästä hindutemppeleihin
  - 7. saastuttivat a) kosketuksen välityksellä b) tietyn välimatkan päästä
  - 8. hautasivat kuolleensa
  - 9. söivät naudanlihaa eivätkä kunnioittaneet lehmää.

Tilastoja nyky-Intiasta

- 30 % kylistä sellaisia, joissa dalitit eivät saa hakea hindukylän vettä
- 53 % kylistä sellaisia, joissa dalit-lapset eivät saa käyttää koulun vettä
- 98 % kylistä sellaisia, joissa dalitille ei tarjolla teetä kodeissa
- 54 % kylistä sellaisia, joissa ruuan ajaksi lapset erotellaan kastiryhmiin
- 57 % kylistä sellaisia, joissa daliteille omat astiat kuppiloissa
- 45 % kylistä sellaisia, joissa dalitit eivät pääse kauppoihin
- 91 % kylistä sellaisia, joissa dalitit eivät pääse temppeliin
- 92 % kylistä sellaisia, joissa dalitit toimivat rumpaleina juhlissa
- 97 % kylistä sellaisia, joissa dalitien tulee kantaa ruumiit
- 28 % kylistä sellaisia, joissa dalitit eivät voi mennä poliisiasemalle

Kompensoiva tukijärjestelmä (reservations)

- Kompensoiva tukijärjestelmä (perustuslain lisäys vuodesta 1950; samalla kastijärjestelmän ”laillistaminen”)
- Turvaa erivapauksia hindudaliteille, myöhemmin myös sikheille ja buddhalaisille, mutta ei kristityille eikä muslimeille
- Erivapaudet sisältävät huonoon kastiasemaan perustuvia kiintiöpaikkoja korkeakouluihin ja valtion virkoihin sekä mahdollisuuksia sosiaaliapuun
- Monet alhaisessa asemassa olevat alakastit (ei-dalitit) pyrkivät saamaan itselleen näitä etuja (kamppailu OBC-asemasta, *Other Backward Classes*)
- Erivapaudet luoneet koulutetun dalit-keskiluokan; myös dalit-liikkeen sosiaalinen mahdollistaja

Kristittyjen dalitien erityiskysymykset

- Kompensoivat erivapaudet pysäyttivät kristittyjen määrän kasvun
- Erivapauspolitiikka on saanut aikaan, että muut dalit-ryhmät kirivät sivistyksessä kristittyjen ohi
- Taistelu sieluista: kristityiksi käännytään ja kristinuskosta käännytään hindulaisiksi tai buddhalaisiksi sosiaalisista syistä
- Intiassa siviililainsäädäntö poikkeaa eri uskontoryhmien kohdalla toisistaan; monet tunnustavat ”varmuuden vuoksi” kahta uskontoa
- Joukkokääntymyksiä pois kristinuskon piiristä

Kristityt dalitit ja erivapaudet

- Kristityt dalitit yhtä huonossa asemassa kuin muutkin dalitit
- Kirkot ja kristittyjen dalitien järjestöt pitävät erivapauksien puuttumista kristityiltä daliteilta sortona
- Hallitus on lupailut erivapauskäytäntöjen ulottamista myös kristityille daliteille
- Kirkkojen sisällä kastiin perustuvaa diskriminaatiota ja kastiryhmien valtataistelua
- Naiset ovat kristittyjenkin joukossa miehiä huonommassa asemassa

Hindunationalistit ja vähemmistöt

- Hindunationalistinen puolue: vallassa 1998–2004 ja uudelleen 2014–
- Edellisellä kerralla koulujen oppikirjat muutettiin ja hindulaisuuteen kriittisesti suhtautuneet kirjat poltettiin
- Fyysinen väkivalta uskonnollisia ja etnisiä vähemmistöjä sekä daliteja kohtaan kasvoi kongressipuolueen viimeisenä hallitusvuotena 2013 korkealle (hindutva-kiihotus)
- BJP-puolueen valtaannousun vuonna 2014 väkivaltaisuuudet laskivat, mutta nousivat jyrkästi taas seuraavana vuonna 2015
- Väkivalta kohdistuu erityisesti muslimeihin ja kristittyihin (“non-Indic”, alkuperä ei Intiasta) ja daliteihin
- Muistissa vuoden 2008 Kandhamalin verilöyly (Orissan osavaltio), 300 kirkkoa ja 6000 kristittyjen kotia tuhottiin, 100 tapettiin, 56 000 kristitystä tuli pakolaisia, yksi syyllinen tuomittiin, vapautettiin kolmen vuoden kuluttua

Modi: moderni kehittynyt maailma ja perinteinen uskonto

- BJP:n militantit kannattajat haluavat aiheuttaa pelkoa
- Uskonnollisiin vähemmistöihin kohdistuva vihapuhe
- Rakenteellinen ja symbolinen väkivalta kasvaa enemmän kuin fyysinen
- Pääministeri **Narendra Modin** politiikan kärjet: kehitys ja Hindutva
- Modi: international India ja skill-India (ensimmäinen niille joilla on varaa)
- **Niranjan Jyoti**, elintarvikeministeri: “Te päätätte, ovatko Delhin hallituksen päättäjät Raman poikia vai äpäriä (Haramzade)”
- Älymystö (mm. Arundhati Roy) ja Intian kirkkojen neuvosto kutsuvat hallintoa avoimesti fasistiseksi

Uusia hankaluuksia vähemmistöille

- Joulunvieton kasvavan suosion estämiseksi vuonna 2014 päätettiin, että 25. joulukuuta vietetään “hyvän hallinnon päivänä”
- Lehmien suojeluliike, kiihotusta lehmien teurastusta (daliteja) vastaan (karjan teurastaminen sallittua vain Keralassa, Bengalissa ja pohjoisen vuoristovaltioissa – lehmän teurastus hindulaisuudessa tabu)
- Pakollinen jooga kristityissä kouluissa (katolinen kirkko on yrittänyt protestoida sitä vastaan)
- Uskonnollista kääntymistä vastustava lainsäädäntö: Toiseen uskontoon kääntyvien on tehtävä ilmoitus viranomaisille
- Ulkomaisilta avustusjärjestöiltä sosiaaliseen toimintaan tai koulutukseen tukea saavia järjestöjä lakkautetaan

Intian uskonnollisten vähemmistöjen terveiset

- Dalit kristityt ja dalit-muslimit eivät saa valtiolta laillista suojelua, eivät myöskään suojelua heitä vastaan tehdyiltä väkivaltaisilta hyökkäyksiltä
- Kristittyjen ja muslimien kesken tiivistä yhteistyötä 20 vuotta, opillisia keskusteluja yli 100 vuotta
- Vaativat kristityille ja islamilaisille daliteille samoja oikeuksia kuin muille
- Muslimit demonisoidaan ja stereotypologisoidaan terroristeiksi, media toistaa viestiä

Uskonnollisten vähemmistöjen terveiset

- Dalitit pakotetaan hindutilastoihin (politics of numbers) kun puhutaan hinduista, se tarkoittaa aina vain kastihinduja
- Daliteilla ei pääsyä temppelisiin eikä mahdollisuutta saada brahmaanipapin siunausta – Ovatko he hinduja? (Ambedkar)
- Alkuperäiskansoihin kuuluvat ovat identifioituneet maahansa, kun heidät pakotetaan lähtemään kotiseudultaan, ei ole identiteettiä enää
- Heille ja muille köyhille globalisaatio ei tuo mitään hyvää
- Ulkomaiden hallitusten toivomme vaativan Intian hallitusta noudattamaan ihmisoikeuksia